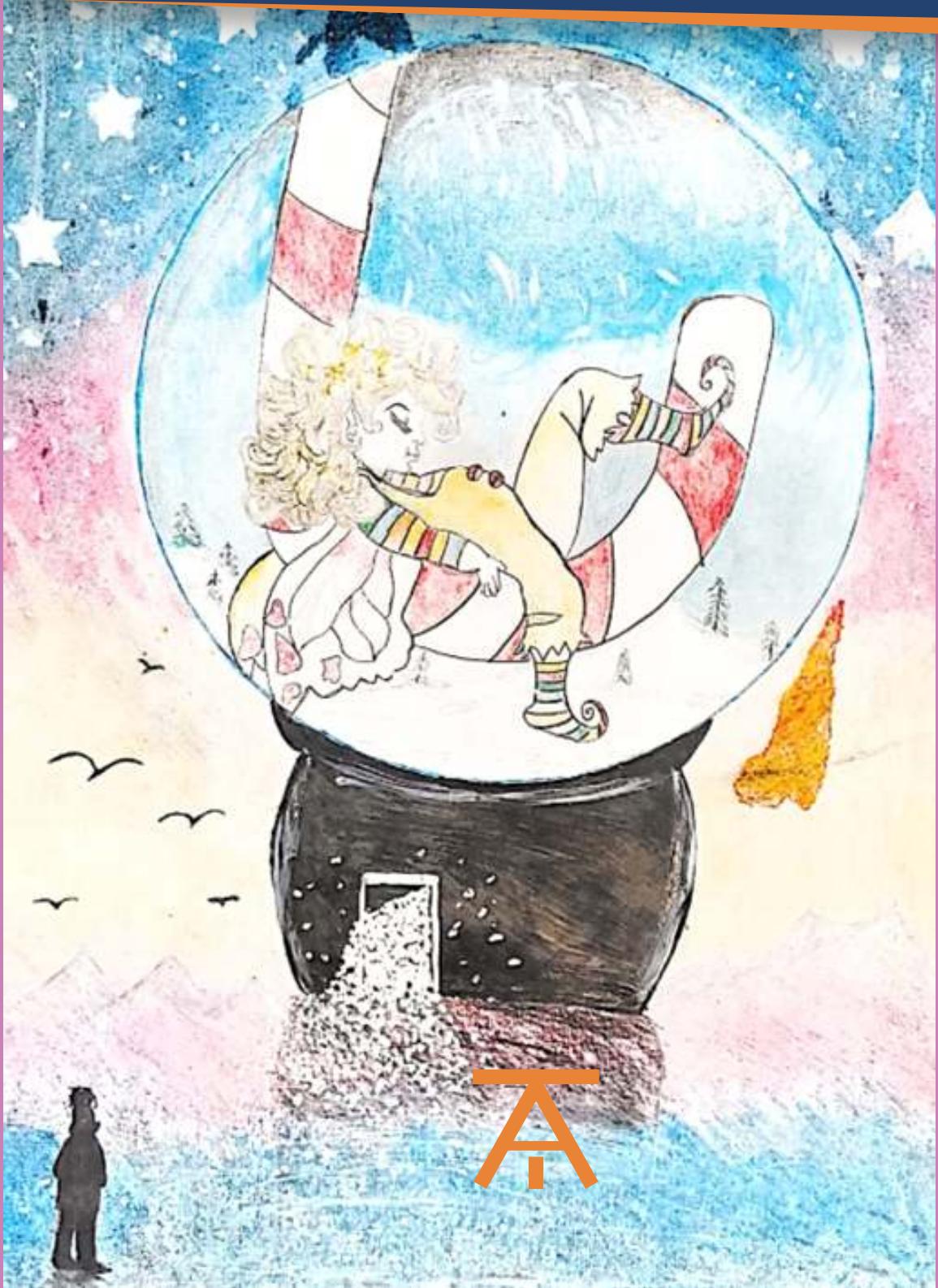

Бачка реч

ШКОЛСКИ ЛИСТ УЧЕНИКА ОШ „ТАТОМИР АНЂЕЛИЋ“ МРЧАЈЕВЦИ • Број IV • јун 2022.

Б

www.osmrcajevci.edu.rs

Поштовани читаоци, пред вами се налази четврто издање нашег школског часописа „Ђачка реч“. Припремање часописа је прави изазов за редакцију. Редакција школског листа труди се да увек буде препознатљива, занимљива, али и да у њој пронађете информације о школи које су вам важне. Од броја до броја смењују се бројни догађаји из школских дана, са посебним акцентом на оне важне, одлучујуће и незаборавне. Сви они, захваљујући „Ђачкој речи“ остају забележени и трајно утиснути.

Циљ нашег часописа је да вас упути у школска дешавања, али и да истакне у први план различите таленте наших ученика. Желимо да промовишемо знање, креативност и таленат ћака, да афирмишемо њихове успехе и залагања.

Због пандемије изазване вирусом Ковид 19 у протекле две године, наш систем наставе је преживео једну од највећих и најбржих трансформација. У рекордно кратком временском периоду, све активности су са система редовне наставе пребачене на онлајн систем. Преласком на онлајн наставу, нажалост, сви смо се нашли у једној нежељеној и до сада непознатој ситуацији, због чега је било потребно да будемо стрпљиви и да кроз међусобно уважавање заједнички потражимо најквалитетније решење. Наставници и родитељи, без адекватне претходне припреме, били су суочени са онлајн наставом. Једино решење у тим околностима било је „учење на даљину“, које није било у великој мери присутно у нашој традиционалној школи. Преобродили смо потешкоће које су нам протекле године донеле и успели да и у овим околностима будемо успешни. Захваљујући уложеном труду и раду наших ученика, подршци наставника и учитеља, родитеља, свих запослених, успешно смо реализовали како наставу, тако и пројекте у којима смо као школа учествовали и били награђени.

Побољшали смо услове за рад и уредили школски простор у Остри, Вујетинцима, Катрзи, Мојсињу и у матичној школи у Мрчајевцима. Уредили смо школско двориште и завршили изградњу песничког трга и парка у Мрчајевцима. Школа је добитник највишег признања Децембарске награде Града Чачка за 2019. годину. Једина смо школа у окружењу која се може похвалити дигогодишњом сарадњом са Удружењем Књижевника Србије и организацијом Међународних Мрчајевачких песничких сусрета у школи (од 2014. године).

Учествовали смо на бројним такмичењима, смотрама и конкурсима, извели смо неколико приредби, били домаћини Општинског такмичења из „Књижевне олимпијаде“, Окружног такмичења у шаху, спортских тамкмичења – Окружног и Међуокружног такмичења у ФУТСАЛ-у.

Задовољство је радити у тиму одговорних и професионалних људи, посвећених раду и ученицима. Као директорка школе поносна сам на сваку уложену труд и успех наших ћака, што сам део колектива у коме се праве вредности и даље чувају и негују.

Користим прилику да срдечно захвалим ученицима, наставницима и учитељима, стручним сарадницима, свим пријатељима школе што су са еланом и несебичним трудом помогли да имамо школу за понос!

Весна Јевђенијевић, директорка школе

ЂАЧКА РЕЧ

Издавач:

Основна школа „Татомир Анђелић“

Мрчајевци

Директор:

Весна Јевђенијевић

Главни и одговорни уредници:

Која Нишавић

Снежана Симеуновић

Редакција:

Тим за школски часопис

Тел/факс: 032/800-178

Текући рачун: 840-85660-04

e-mail: os.mrcajevci@mts.rs

www.osmrcajevci.edu.rs

Илустрација на насловној страни:

Виктор Сокић

Дизајн:

Димитрије Милић

Штампа:

„Кварк“ Жича

ПОНОС НАШЕ ШКОЛЕ

Носиоци дипломе „Вук Караџић“

у школској 2020/2021. години

1. Ђурђина Р. Ђокић
2. Михаило С. Мемаровић
3. Филип М. Марковић

Носилац дипломе „Вук Караџић“

у школској 2021/2022. години

1. Нина М. Павловић

Носиоци посебних диплома у школској 2020/21. години

Српски језик: Филип Марковић и Ђурђина Ђокић

Биологија: Михаило Мемаровић и Тамара Ратковић

Ликовна култура: Михаило Мемаровић, Ђурђина Ђокић и Филип Марковић

Физичко и здравствено васпитање: Ђурђина Ђокић

Носиоци посебних диплома у школској 2021/22. години

Српски језик: Маша Милутиновић, Ксенија Вуковић и Никола Николић

Енглески језик: Ксенија Вуковић и Дуња Радојковић

Историја: Маша Милутиновић

Физичко и здравствено васпитање: Соња Вучковић, Андреа Лишанин, Нина Павловић и Славица Вукадиновић

НАЈТАКМИЧАР

У 2021/22. школској години Михаило Вучићевић 7/1 је ученик који је својим учешћем и резултатима оствареним на такмичењима понео ову титулу.

РЕЧ ИМАЈУ ЂАЦИ ГЕНЕРАЦИЈЕ

Михаило Мемаровић - Ђак генерације 2021. године ЗА ДЕСЕТАК ГОДИНА СЕБЕ ВИДИ КАО ПЕДИЈАТРА У СВОЈОЈ ЗЕМЉИ

Његовом успеху нарочито је допринело, каже, прво место освојено на међународном такмичењу из биологије. Признаје да је школски програм захтевао много енергије и времена, али да није био нарочито тежак, истиче Мемаровић. Судећи по резултату постигнутом на овом такмичењу, није тешко закључити које предмете и наставнике је посебно заволео...

– Биологију волим откако знам за себе. Издвојио бих разредну Славицу Бован, јер је посебна и била увек ту за цело одељење, затим наставницу Драгану Лазић, јер је допринела мом успеху на међународном такмичењу.

Као и сви његови вршњаци и Михаило каже да ће своје досадашње школовање памтити по дружењу, екскурзијама, друговима и најбољим наставницима његовог одељења VIII/1. За њега су најсрећнији тренуци били они на додели диплома, а тужан је био када су испратили наставника

Момчила Пауновића у пензију. Уз редовну наставу, његова посебна интересовања су кошарка, цртање и путовања.

Уписао је средњу Медицинску школу, јер, како наводи, жели да помаже људима. Зато је некако логично да је овај млад и амбициозан момак већ одабиром ове средње школе изabrao и свој професионални циљ, свој животни позив...

– Желео бих да будем педијатар – каже Михаило и додаје да по завршетку захтевног школовања у медицинској струци до позива лекара, себе види у својој земљи.

Мемаровић Михаило
2020/2021.

Нина Павловић - Ђак генерације 2022. године

Ускоро ћу напунити петнаест година. Завршила сам осми разред у Основној школи „Татомир Анђелић“ у Mrčajevцима. Професори су заључили да сам ја ђак своје генерације. Драго ми је што сам носиоц те ласкаве титуле, била сам звезда неколико последњих дана школе и добила сам лепе поклоне.

Више од мене била је узбуђена моја породица. Моје баке и деке, мама и тата, моје тетке, сви они су прва знања стекли у истој основној школи, сви они су били добри ђаци, али нико од њих није био Ђак генерације! Њихова радост и понос досегли су до неслuћених висина! А мени, мени је све то некако нормално и обично. Од када сам кренула у школу, схватила сам да волим да откривам нове ствари, да

учим о различитим, интересантним темама. Наравно, временом сам поједине предмете заволела више, математику од историје, хемију од српског, али поред тога сам се упознала и са различитим спортивима од којих ми се највише допао фудбал.

У школи смо имали фудбалски тим са којим смо успели да заузмемо друго место на међупштинском такмичењу.

Уписала сам Природно - математички смер у Чачанској гимназији јер су природне науке ипак „моје“ науке. Размишљам о електрохетнци и медицини, али имам још доста времена за коначну одлуку. Потребно је да се прво у нову школу и ново друштво и оправдам титулу Ђака генерације из основне школе. Потребно је да наставим да будем одговорна и вредна као до сада али и да уживам у свом тинејџерском добу јер, признаћете, није школа све!

ИЗВЕШТАЈ СА ТАКМИЧЕЊА

2020/21. и 2021/22. ШКОЛСКА ГОДИНА

На основу постигнутих резултата у школској 2020/21. години на општинском нивоу такмичења школу је представљало 7 ученика 3. разреда и 1 ученик 6. разреда - Михаило Вучићевић.

Председник Стручног већа за математику:
Ленка Ђирковић

РЕЗУЛТАТИ СА ТАКМИЧЕЊА МЕЂУНАРОДНА ЈУНИОРСКА ЕКОЛОШКА ОЛИМПИЈАДА - 2020/21.

Такмичење је планирано у календару Министарства просвете, организатор је Регионални центар за таленте Бор.

- Окружно такмичење је одржано 14. марта 2021. године, онлајн

Михаило Мемаровић – освојено 1. место

- Републичко такмичење је одржано 24. априла 2021. године, онлајн

Михаило Мемаровић – освојено 1. место

- Међународно такмичење је одржано 29. маја 2021. године, онлајн

Михаило Мемаровић – освојено 1. место

Преводилац за енглески језик је Жана Салопек, наставник енглеског језика.

Ментор Драгана Лазић, наставник биологије.

РЕЗУЛТАТИ СА ТАКМИЧЕЊА „ШКОЛСКИ ЗЕЛЕНИ ПРЕС“

Еколошко удружење грађана „Зелено питање“ и часопис „Чувари равнице“, уз подршку Републичког министарства културе и информисања, по шести пут, организовало је конкурс „Школски зелени прес“. Ученице 8. разреда, наше школе су узеле учешће фото радовима.

Учешће на конкурсу узеле су 93 школе са преко 300 радова. Међу награђеним радовима су радови наших ученица:

- Тамара Ратковић – назив фото рада „Бисер Западне Мораве“

- Теодора Поповић – назив фото рада „Корацима кроз моје Мрчајевце“

Радови ученица су похваљени и добиле су дипломе.

Ментор Лазић Драгана, наставник биологије.

СРПСКИ ЈЕЗИК

На 9. Међународном конкурсу за децу „Кад ћаци постану виљењаци“, где је пристигло око 750 ликовних радова, ученица Јефимија Јевтовић 3/2 је похваљена и награђена књигом. Учитељица Слађана Вукосављевић.

Дом културе у Чачку организовао је смотру рецитатора под називом „ПЕСНИЧЕ НАРОДА МОГ“. На Општинском такмичењу које је одржано у суботу, 26.3.2022. године, у сали Музичке школе „Др Војислав Вучковић“ у Чачку, нашу школу представљало је 5 ученика млађих разреда:

1. Душан Нововић I/1
2. Алекса Радојковић II/2
3. Андреј Пауновић III/2
4. Мојсиловић Маша IV/2
5. Угљеша Стаматовић IV/1

- 3.10.2021. - На 21. Међународним песничким сусретима

Михаило Вучићевић 7/1 – освојио је 1. награду
- наставник Снежана Симеуновић

- 11.12.2021. - општинско такмичење у лепом говору

Меланија Вучинић 5/2 - 3. место
наставник Славица Бован.

- 19.2.2022. - општинско такмичење из књижевности

Михаило Вучићевић 7/1 - 3. место и пласман на окружно такмичење
- наставник Снежана Симеуновић.

- 26.2.2022. године – на општинском такмичењу из граматике

Милица Радовановић 5/1 - 2. место и пласман на окружно такмичење
- наставник Славица Бован.

- Михаило Вучићевић 7/1 - 3. место и пласман на окружно такмичење

- наставник Снежана Симеуновић.

- 19.3.2022. године - на окружном такмичењу из књижевности - Михаило Вучићевић 7/1, освојио је 2. место и пласирао се на републичко такмичење

- наставник Снежана Симеуновић.

- Меланија Вучинић 5/2 „Дани дечје поезије“
• 9.4.2022. - окружном такмичењу из граматике

Михаило Вучићевић 7/1 - 2. место
- наставник Снежана Симеуновић.

- 27.5.2022. – на републичком такмичењу из књижевности у Сремским Карловцима Михаило Вучићевић 7/1 освојио је пето место

- наставник Снежана Симеуновић

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

- На школском такмичењу из енглеског језика које је одржано 8.2.2022. године, учествовало је шест ученика осмог разреда: Ксенија Вуковић, Дуња Радојковић, Милица Катанић, Стефан Срнић, Маша Милутиновић и Нина Павловић.

- Две ученице су избориле пласман на општинско такмичење:

1. Дуња Радојковић, VIII-1
2. Ксенија Вуковић, VIII-1

- На општинском такмичењу из енглеског језика које је одржано 5.3.2022. године, у Основној школи „Танаско Рајић“ у Чачку, Дуња Радојковић и Ксенија Вуковић освојиле су треће место и пласирале се на окружно такмичење

- наставница Жана Салопек

Извештај о такмичењима из МАТЕМАТИКЕ у току школске 2021/2022. године

У току школске 2021/2022. године ученици старијих разреда су учествовали на школском такмичењу које је организовано 3.12.2021. и на општински ниво такмичења су се пласирала три ученика:

- Јелена Лазовић - 6. разред
- Михаило Вучићевић - 7. разред
- Урош Аврамовић - 7. разред.

Извештај са општинског такмичења из математике, одржаног 20.2.2021. године

Општинском такмичењу из математике одржаном 20.2.2021. године у ОШ „Свети Сава“ у Атеници, учествовало је 7 ученика трећег разреда и 6 ученика четвртог разреда.

- Ученица Јефимија Јефтовић 3/2 освојила је 3. место
- Лена Павловић 3/2 - похвалу.

Учитељица Слађана Вукосављевић.

БИОЛОГИЈА

РЕЗУЛТАТИ СА ОПШТИНСКОГ ТАКМИЧЕЊА ИЗ БИОЛОГИЈЕ ОДРЖАНОГ 10.04.2022. ГОДИНЕ

1. Александра Лукић 5/1 – 3. место
2. Јелена Лазовић 6/3 – 2. место
3. Ђурђа Александрић 6/2 – 3. место
4. Магдалена Катанић 6/2 – 3. место

РЕЗУЛТАТИ СА ОКРУЖНОГ ТАКМИЧЕЊА ИЗ БИОЛОГИЈЕ ОДРЖАНОГ 7.05.2022. ГОДИНЕ

1. Александра Лукић 5/1 – 3. место
2. Јелена Лазовић 6/3 – 3. место
3. Ђурђа Александрић 6/2 – 3. место

Драгана Лазић, наставница биологије

ХЕМИЈА

Извештај са општинског и окружног такмичења 2022. године

На општинском такмичењу из хемије одржаном у Основној школи „Драгиша Мишовић“ у учествовали су: Михаило Вучићевић, Урош Аврамовић и Љиља Глишић. Пролаз на окружно такмичење остварили су Аврамовић Урош и Вучићевић Михаило. Ученици су заузели треће место.

Екипа девојчица у ФУТСАЛ-У у школској 2021/22. години остварила је одличан резултат!

Чланови Тима: Стефана Столић 5/1, Јована Минић 6/1, Андријана Новаковић 6/2, Магдалена Катанић 6/2, Маријана Раленац 7/1, Василија Милинковић 7/2, Славица Вукадиновић 8/2, Нина Павловић 8/2, Андреа Лишанин 8/1 и Соња Вучковић 8/1

1. место на Општинском такмичењу
1. место на Окружном такмичењу
2. место на Међуокружном такмичењу

МОЗГАЛИЦА

квиз знака

У ОШ „Милица Павловић“ у Чачку одржано је полуфинале квиза Мозгалица. Екипа наше школе, у саставу Милица Радовановић пети разред, Јована Минић шести разред, Михаило Вучићевић седми разред и Нина Павловић осми разред, заузела је друго место. Све честитке ученицима и наставници Маријани Милекић која је била на челу ове сјајне екипе.

ПЕСНИЧКИ СУСРЕТИ

На Тргу песника, у дворишту наше школе, 3. октобра 2021. године, одржани су 21. Међународни мрчајевачки песнички сусрети. Том приликом додељено је признање Удружења књижевника Србије „Повеља Мораве“ српским песницима Видаку Масловарићу, Душку Петровићу и Фериду Хусенијију, песнику из Азербејџана. Одлуку жирија саопштио је председник мрчајевачког Књижевног друштва Луне Левајац.

Жири је радио у саставу: Милован Витезовић, председник Радомир Андрић, Зорица Арсић Мандаринић, Срба Игњатовић и Луне Левајац, оснивач ове манифестације. Истог дана додељене су и три награде младим песницима, ауторима најуспешнијих радова приспелих на конкурс Књижевног друштва „Мрчајевци“. Учешће у обележавању ове манифестације узео је и хор школе извођењем песме „Ода поезији“.

Добитници из школе у Мрчајевцима су:

Михаило Вучићевић 1. награда за песму „Стара кућа завичаја мога“ и Милица Вучићевић 3. награда за песму „Шумадија“.

СТАРА КУЋА ЗАВИЧАЈА МОГА

Оронула, кућа стара,
У улици школској чека,
Да је неко „жив“ запази,
Баци поглед из далека.

А та кућа баш је важна,
Јер у њој се академик роди,
Татомир је њему име,
Што нам данас школу води.

Око куће коров расте,
Из камена гуштер вири,
У њу неће сад ниласте,
Кроз шупљине ветар пири.

Усамљена пати, вене,
Док се првог снега боји,
Оборила очи снене,
Судбину јој време кроји...

Михаило Вучићевић 7/1

ШУМАДИЈА

Тамо где су њиве родне,
Где ти жубор реке прија,
Ту су виногради зрели,
Ту је наша Шумадија.

Једна птица с гране гледа,
Онда тихо зацвркuta:
„Шумадијо, баш си лепа,
Успавај ме испод скута“.

Из далека види се
Њена росна трава,
Човек само диви се
Кад је сунце обасјава.

Милица Вучићевић 4/1

ПРОТЕКЛЕ ДВЕ ГОДИНЕ

На 22. Међународним мрчајевачким песничким сусретима одржаним 09.10.2022. године, ученици наше школе награђени су за своје песме:

ЛЕТЊА ОЛУЈА

Небеском пучином плове облаци
нарогушени, тмурни као ратници.
Сунчево царство желе да освоје,
по небу да проспу модре боје.
Сунашће исукало мачеве вреле
и своје зраке баца као стреле,
али одбранити се неће моћи,
јер облацима ето брзе помоћи.
Љутити ветар мехове развезао,
облацима силним полета дао.
Сунчев трон брезином освајају,
леденим пљуском зраке купају.
Док га ветар уморног шиба,
сељак са страхом гледа пут неба,
Господа моли да се смилује,
да смири страсти летње олује.
Моли се сељак на својој њиви,
да златно клање невреме преживи:
„За кору хлеба радио сам вредно,
град да узбере, баш је неправедно.
Молим се теби, Господе благи,
Сачувай моју дечицу од глади.
Спутај олују, муње и громове
Да не униште наше домове.“
И намах природа се смири,
сунчев зрак кроз облак прорви,
покуњени ветар одјури низ реку,
славујак запева песмицу неку.
Сузе облиши сељаково лице,
топле и чисте сузе радоснице.
Тиха молитва стиже до Бога,
а одговор беше-шарена дуга.

Ива Крнетић, 6/2
1. место

ШУМАДИЈА

Где се српско коло игра,
Где се божјим гласом пева,
Где ти наша песма прија,
Ту је срећа, ту је граја,
Ту је лепа Шумадија.

Тамо пуно среће има,
Тамо је лепа чак и хладна зима,
Анајлепша јутра рана,
Свим Србима добро знана.

Шумадијо, траво росна,
Шумадијо, реко бистра,
Гледамо те док си срећна,
Гледамо те док си поносна.

Милица Вучићевић 5/1,
2. место

ПУТЕВИМА ШУМАДИЈЕ

Погледај, Србијо, на шта си спала-
На пуста села и трошне куће,
Школе су ти остале без ѡака,
Свуда само врљике и пруће
Што кроз росну траву проријују.
Ни добрице нашег више нема
Да стих везе кроз Доње Црнуће.

Враћевшица отворила врата,
Дочекала свак по Богу брата.
Милош, Милан, Наталија, Драга-
Манастир им сада чува трага.

Виногради прострли се млади,
Биће вина, наздравимо Свецу,
Чокоти се к'о стража уздижу,
Чувају нам цркву на Оplenцу.

У Борчу се камен небу диже,
Под стенама црква мирно живи,
Старо гробље у коров зарасло
Само му се још пролазник диви.

Од Рудника преко Кнића, Груже,
Манастири под брдима куте,
Пролазници понекад им сврате
Да молитву очитају свету
И наставе своје дуге путе.
Куд погледаш плодне њиве леже,
Шумадијско море пресијава,
Ал' дворишта прекриле су вреже...

Све се мање чује дечја граја
И све ређе коло поиграва.

Михаило Вучићевић, 8/1

ДЕЧИЈА НЕДЕЉА

Ове године Дечија недеља обележена је од 3. до 9. октобра 2022. године под слоганом „Шта детету треба да расте до неба“. Инспирисани тим слоганом, запослени у ОШ „Татомир Анђелић“ у Mrчајевцима и свим издвојеним одељењима: Мојсињу, Остри, Катрзи и Вујетинцима реализовали су бројне активности.

Дечију недељу смо започели у понедељак 3. октобра кроз неколико активности:

Ученици су певали и слушали песмицу „Шта деци треба да расту до неба“, текст и музику за песму написала је Весна Јевђенијевић, директорка школе. Представници Ђачког парламента наше школе ученицима млађих разреда предавали су о Безбедности на интернету.

Ученици 1. разреда имали су предавање на тему: Безбедност деце у саобраћају. Добили су светлеће прслуке, траке и бојанке са распоредом часова.

ШТА ДЕЦИ ТРЕБА ДА РАСТУ ДО НЕБА?

Деци целог света
Пошаљите дугу,
Да их срећа прати
И отера тугу.

Шта деци треба
Да расту до неба?

РЕФРЕН:
Деци треба пажња,
Љубав и топлина,
Да не буде рата,
Реците сад свима!

Слободно да расту
Морају сва деца.
Дали чујеш свете
Са ове планете?

Шта деци треба
Да расту до неба?

У НАШОЈ ШКОЛИ

Под слоганом „Хоћу да се храним здраво - на то имам право“ одржане су радионице у циљу развијања здравих животних навика: здраве, правилне и разноврсне исхране. Ученици су донели воће и поврће, јесење плодове. Правили су веселе воћке, цртали пирамиду исхране и уживали у здравој ужини.

У среду 5. октобра реализовали смо спортске активности кроз штафетне игре. Ученици су уживали у играма, исказивали своје такмичарске способности и подстицали борбени дух.

Четвртог дана Дечије недеље уживали смо у представи „Морско бродске заврзламе“ у извођењу Едукативног центра из Суботице. Представа је одржана у Дому културе у Mrчајевцима.

Пети дан Дечје недеље у холу нове зграде, одржан је јавни час – Из угла књижевног критичара о поезији Недељка Попадића, Власте Ценића и Леле Марковић. У гостима нам је била књижевни критичар Мила Мутавџић.

Ликовним радовима смо обогатили ходнике наше школе. Одржана је ликовна радионица на тему слогана овогодишње Дечије недеље.

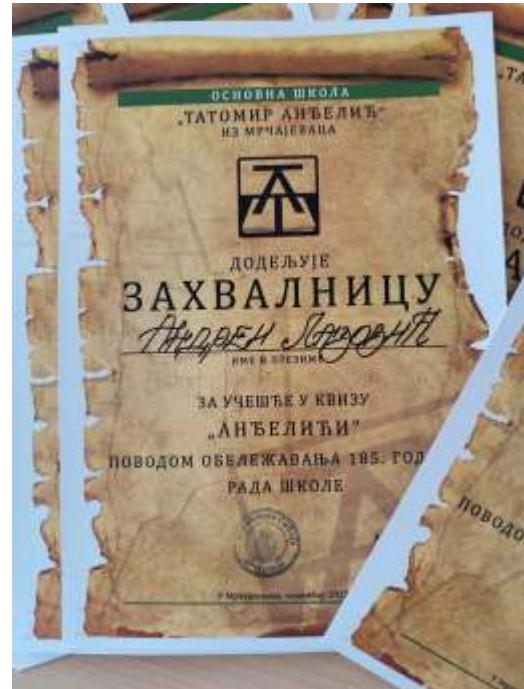

У оквиру Дечје недеље, 05. октобра 2022. године, ученици седмог разреда, у холу нове школске зграде презентовали су актуелну тему „Уштеда електричне енергије“ коју су припремили на часовима технике и информатике са наставницом Маријаном Милекић. Ученици су припремили хамере, презентацију на ову тему, као и квиз знања на крају предавања. Предавању су присуствовали ученици петог, седмог и осмог разреда са наставницима.

КВИЗ „АНЂЕЛИЋИ“

Једна од активности поводом обележавања Дане школе, 2022. године, квиз знања под називом „Анђелићи“. У квизу знања учествовали су ученици од првог до осмог разреда. Свако одељење имало је свог представника. Такмичари су били подељени у четири групе црвени, жути, плави и зелени. Свака група имала је свог капитена. Ученици су се опробали у логичким играма, играма памћења, ребусима и осталим едукативним заврзлама у циљу што тачнијег и брзог одговора. Игром „Погоди скривену личност“ ученици су започели квиз и подсетили се о животу и раду нашег научника Татомира Анђелића чије име носи наша школа. Решавајући игре: „Мозгалица, Откривалица, Математичке мозгалице, Слагалица, Погоди ко сам, Колико сам писмен, Знам да рачунам, Науке, Пирамиде, Општа култура, Асоцијације“ - ученици су показали сарадњу, тимски рад, такмичарски дух и жељу за новим сазнањима. Игра, дружење и нова сазнања обележили су овај квиз знања.

Мали калиграфи

У нашој школи одржана је радионица калиграфије. Учествовали су талентовани ученици свих одељења од петог до осмог разреда.

Калиграфија (од грчког κάλλος „лепота“ + γραφή „писање“) је уметност лепог писања која води порекло из Кине. Радомир Левајац који је дипломирао на Факултету примењених уметности 1990. године. Усавршавао се у Норвешкој, радио једно време као директор маркетинга и дизајнер Народног музеја у Београду. На матичном Факултету примењене уметности три године је предавао предмет Писмо. Сада

предаје у Високој школи ликовних и примењених уметности струковних студија. Сарађивао је са великим бројем маркетиншких агенција у Србији. Аутор је великог броја логотипа. Активно се бави калиграфијом и типографијом имплементирајући их у савремени дизајн. Добитник је бројних награда. Радионицу калиграфије организовала је директорка школе Весна Јевђенијевић уз сарадњу актива српског језика, актива за предмете из области уметности и вештина и стручно веће за технику и информатику.

Чепом до осмеха

У оквиру хуманитарне акције „Чепом до осмеха” одржани су теоријско предавање и радионице у ОШ „Татомир Анђелић” за ученике трећег и четвртог разреда. Најмасовнија еколошко-хуманитарна акција у Србији и региону „Чепом до осмеха” која окупља преко 2.000 активних волонтера.

У жељи да едукују најмлађе чланове заједнице о важности рециклаже и прошире свест о значају очувања здраве животне средине као једног од основних циљева одрживог развоја, НИС и удружење „Чепом до осмеха“ реализују циклус „Еколошко васпитање, здраво одрастање“.

Хуманитарна акција „Чепом до осмеха” постоји већ извесно време, чији циљ јесте скупљање чепова и продаја тих чепова компанијама које се баве рециклажом пластике. Од новца који се добије прикупљањем чепова купују се помагала за особе са инвалидитетом, такође се срећују дечија игралишта за децу са инвалидитетом. Велики број чепова прикупља се управо у предшколским установама, основним и средњим школама.

Вања Петковић председница Удружења „Чепом до осмеха” мастер аналитичар за заштиту животне средине рекла да је циљ Удружења „Чепом до осмеха” првенствено да шири емпатију према особама са инвалидитетом и емпатију солидарности према нашој планети.

„Ми овим желимо да нашу децу, који су покретачи свега, едукујемо о заштити животне средине, о солидарности према својим другарима, да особе и деца са инвалидитетом имају исто право на срећу, на лепши живот, а ми куповином помагала то њима омогућавамо. Тако да позивам све да се придруже јер ова акција само тако и опстаје зато што људи у њу верују, зато што имамо конкретне резултате и зато што се трудимо да нам заиста планета и животна средина буде чистија и са наслеђаном децом лепша”, рекла је Петковић.

Деца су уживала у овој акцији, а кутија за прикупљање чепова налази се у нашој школи.

Разредна настава

РАЗРЕДНА НАСТАВА - МРЧАЈЕВЦИ

Утицај човека на животне заједнице

Ученици 3/2, који су били подељени у 4 групе, имали су задатак да ураде мало истраживање код куће о животним заједницама и утицају човека на њих. Резултате свог рада представили су на часу природе и друштва.

(2021. година)

Учитељица Слађана Вукосављевић

Мој предак светлог лица

Мој прадеда је био велики човек, светлог лица.

Имао је шесторо деце, а једно од њих је био мој деда. Бака ми је причала да је био прави господин. Знао је да говори четири језика. Мама ми је читала песме које је он писао, а показала ми је и гусле уз које је певао народне песме.

Када је био млад Немци су га одвели у затвор у Немачку, али он није био ни за шта крив. Не знам зашто су га одвели, а увек се растужим када помислим да је био сам негде далеко... После неког времена прадеда се вратио кући. Сви су га дочекали са осмехом на уснама.

Мештани су га познавали по томе што је носио шешир и лепо се облачио. Кажу да је био добар човек, а ја им верујем. Волео је пуно своју децу, а касније и унучиће. Правио им је занимљиве играчке од дрвета. Мама још увек чува једну од њих.

Волео бих да сам имао прилику да га упознам. Сигуран сам да би ми био и друг, и отац, и деда, и прадеда и све што ми је потребно.

Стефан Бојовић IV/2
учитељица: Слађана Вукосављевић

Извештај са тематског дана

„Усусрет зимским празницима“

И ове школске године, као и претходних, у току првог полуодијшта организовали смо тематски дан на тему „Усусрет зимским празницима“.

Тог дана смо све часове посветили зимским празницима. Били смо подељени у групе, свака група је најпре имала задатак да смисли свој назив. Потом смо радили занимљиве задатке из српског језика и математике. Међу нама је владао такмичарски дух. Сви смо желели да његова група буде успешнија од осталих. Било је забавно, али смо много тога и научили. Потом је дошао час ликовне културе коме смо се посебно обрадовали. На црном хамеру смо белом темпером сликали зимски пејзаж. Били смо одушевљени својим радовима.

Наши радови сада красе зидове наше учонице, а ми једва чекамо следњи тематски дан. Ученици V разреда: Бојан, Ђорђе, Филип, Лука, Маша, Павле и Страхиња.

Моја прва бајка

Једне зимске вечери девојчица Мија је попила своје млеко раније него обично и отишла да спава у свој мекани кревет.

Убрзо се нашла у краљевству снова, у школици за мале виле. Имала је прелепа сјајна крила и била је вила лепог понашања. Учитељице су је стално хвалиле, а другари су волели да се играју са њом. Сваки дан у школи је био занимљив на свој начин. Једног дана љубоморни вилењак Пеђа украо је Мијин штапић и поломио га. Без

штапића, Мија је била беспомоћна. Из њених уста су излазиле ружне речи, чачкала је нос и мљацкала док једе. Учитељице су почеле да је опомињу, а деца да је избегавају. Мија је била тужна. Њена другарица Лена је схватила шта није у реду. Помогла јој је да залепи чаробни штапић уз помоћ њене магије.

Таман су хтели да крену да потраже Пеђу, мама је пробудила Мију за школу. Мија је обећала да ће свако вече пити раније млеко и ићи на спавање да би што дуже била вила лепог понашања.

Јефимија Јевтовић 4/2

Портрет драге особе

Имам много драгих особа, али једна од најдражих ми је другарица Вера.

Она живи у Београду. Има девет година и иде у трећи разред. Ђерка је татиног пријатеља. Упознале смо се на мору 2019. године где смо заједно летовале. Вера има црну косу, црне очи и таман тен као ја. Када се смеје има на образима рупице. Она је друшљубива, искрена, весела и увек је уз мене. Понекад је зовем Верка Зверка. Када дође код тате у Чачак, обавезно се видимо. Последњи пут смо се виделе за време летњег распуста и било нам је веома лепо. Играле смо се у парку, јеле сладолед и пиле сокиће. После смо отишле у писалачки клуб где смо морале да напишемо причу или песму. Моја прича се звала „Девојчица са шареним крилима“ и рекли су ми да ће је можда објавити. Вера је била пресрећна због могућ успеха.

Почела је школа и она сад ретко долази, али се радујем зимском распуту јер су се наше породице договориле да заједно зимујемо на Јахорини.

Лена Павловић 4/2

Приче из бакиних њедара

Најлепше приče су оне које прича бака. Бака често прича о томе како су ишли у школу и какво им је било детињство.

Занимљива је прича о магарећој клупи. Та клупа се налазила на дну учионице, одвојена од других. У њој су по казни седели немирни ђаци. У нашој учионици постоји једна таква клупа, али она служи да на њој стоје јесењи плодови.

Волим да слушам кад бака прича како су баш ти немирни ђаци по казни морали и да клече на кукурузу.

Срећом, данас ми не клечимо на кукурузу и не седимо у магарећој клупи за казну!

Лука Вучићевић 2/2

ШАРЕНИ СВЕТ ДРУГАРСТВА

Друга није родила мама,
друга није донела рода,
друг је онај ко се воли,
друг је као дар од Бога.

Углавном их упознаш у школи,
тад се другар заволи,
а некад и кад си беба,
па помислиш да ти више ништа не треба.

Друг тебе воли исто,
свако другарство увек је чисто,
некад се са њим посвађаш,
али да се помириш због другарства мораши.

Са другом можеш фудбал играти,
клацкati сe, љуљати и скакати,
возити бициклу, играти јурке,
певати песмице, играти жмурке.

Много је добро кад имаш друга,
јер и кад те спопадне туга,
друг ће тебе тада насмешити,
и сваки проблем с тобом решити.

Коста Милосављевић 5/2

ЦЕЛОДНЕВНА НАСТАВА И ПРОДУЖЕНИ БОРАВАК

У нашој школи, од ове школске године, почело је са радом одељење целодневне наставе. Осим редовних часова у целодневној настави се свакодневно реализују и слободне наставне активности кроз језичке, математичке и музичке игре и ликовну секцију. Ученици показују велико ангажовање и заинтересованост приликом реализације ових активности. Слободно време проводе на забаван и едукативан начин.

Музичке игре

(Извођење бројалица уз пратњу дрвених штапића)

Језичке игре (Богатимо речник)

Продужени боравак - Светски дан здраве хране,
16.10.2022. године

Ликовна секција
(Израда радова од јесењег лишћа)

Наша илустрована азбука
Учитељице: Олга Радичевић и Маријана Симовић

Продужени боравак - Светски дан животиња,
04.10.2022. године

Издвојено одељење

ОСТРА

Јесен у мом крају

У мом селу свако годишње доба јасно се види. Пролеће је зелено, у лето предели буду прошарани, зима обоји све у бело, а јесен, јесен је жута и златна одлишћа које опада свуда око нас.

Волим јесен, волим да газим тепих од лишћа које шушти и пуцкета под ногама. Не волим кишу која често пада и омета ме да цео дан проведем напољу. Са кишама стиже и хладније време и дан краће траје. Напољу је тмурно и облачно. Док седим у кући са прозора посматрам јутарњу маглу и по неки кишобран, који ужурбани људи носе.

Јесен у моје село донесе много воћа и поврћа, које моја мама и бака спремају за дугу и хладну зиму. Напољу се чују трактори који пролазе и носе дрва за зиму. Све мора на време да се заврши, пре снега.

Јесен је кишовита и непредвидива, али је волим јер моје село обоји најлепшим бојама.

Мартина Грујовић 3/7

Био је то неспоразум

Често између људи дође до неспоразума. Тако се током овог лета додгио један неспоразум између мене и мого оца.

Био је леп летњи дан, као створен за шетњу у природи. Чио сам како тата прича са мамом да ће тог дана да иде у планину да обиђе шуму. Када сам то чуо пожелео сам да и ја пођем са њим. Питao сам га и он је обећао да ће ме повести. Мојој срећи није било краја. Одмах сам отрчао у собу да се спремам. Док сам се спремао тата је упалио трактор и отишао. Одједном ме је обузело осећање туге и љутње у исто време. Осећао сам се преварено. После неког времена тата је дошао кући, упитао ме да ли сам спреман да идемо у шуму. Сва туга и љутња су нестале у тренутку. Обузела ме је неописива срећа. Тада сам схватио да он није отишао без мене и да је то био само мали неспоразум.

Ова ситуација ме је научила да у животу не треба да будемо нестрпљиви и да се не љутимо за све.

Василије Мијушковић 4/7

ЗАНИМАЊА

У Остри, 18. новембра 2022. године, одржана је радионица у којој су учествовали родитељи ученика. Тема је била „Занимања“. Неколико родитеља представило је своја занимања, а међу њима су били медицинска сестра, водоинсталатер, керамичар и фризерка. Ученицима су причали о својим занимањима и демонстрирали су неке од активности које обављају. Ученици су активно учествовали у разговору и практично испробали неке од радњи. Након завршене презентације ученици су учествовали у квизу где су показали своја знања. Ученици су показали интересовање за овакав начин рада и пожелели још оваквих часова.

Александра Спасовић 5/2

Анђела Лазовић 6/1

Бојана Ђокић 6/1

Теодор Недељковић 6/1

Андреа Лазовић 5/1

Андиријана

Ива Тодоровић 7/1

Виктор Сокућ 5/1

Радови ученика

5/1

Ива Крнетић 6/2
38. Дечји мајски салон, Чачак

ОШ „Татомир Анђелић“
38. Дечји мајски салон, Чачак

Љубичић 6/1

Катарина Анђелић 7/2

Дуња Пауновић 6/2

ика 7/2 - 2021/2022.

6/1 (2021/22)

Издвојено одељење

ВУЛЕТИНЦИ

Другарство

Другарство се стиче у првим школским данима. Тако сам и ја своје прве другове стекао у предшколском.

Дружимо се и сада, у четвртом разреду. Наше другарство је право. И знам да ће трајати. Правог друга тешко је наћи, а ја знам да сам своје праве другове пронашао. Другарство је када делимо ужину, играчке, када једни другима поверавамо тајне. Другари су ту да нас утеше, да нам помогну и да нас развеселе. Другарство је када заједно славимо рођендане, када делимо лепо и ружно. Ако си добар и искрен имаћеш доста правих другара. Желео бих да свако има добре другаре, као што их ја имам. Са другарима се осећам лепо и пријатано.

Друг је онај ко те никада неће оставити и исмејати. Другарство је нешто најлепше и другарство се чува, заувек.

Драган Боровић, 4. разред

Другарство

Другарство је најлепша чаролија. Ту чаролију другарства најлепше доживљавамо ми, деца.

Сва деца на свету иду у школу. Кад кренемо у школу ми се стално дружимо са осталом децом у школи. Ту смо једни за друге. Помажемо једним другима у учењу. Свако од нас има по неког другара због кога би урадио било шта. Само да докажемо колико нам је то важно. Другови су нам увек потребни. Нема ништа вредније од правог и искреног другарства. Ја бих све урадио за своје најбоље другове. Добар и искрен друг вреднији је од сувог злата. Ми живимо у малом селу где се сви друже и међусобно помажу. Тако је и наша школа мала. Нас има само једанаест ученика. Сви се дружимо. Тако нас уче и родитељи кући, као и учитељица. Морамо једни другима помоћи у свим препрекама које стоје пред нама. Ја по некад заборавим понешто од прибора. Увек мито позајме моји другари. Тако и ја њима кад год нешто забораве.

Свака средина је богата ако поседује овакве становнике као што је то код нас. Нема љубоморе, нема мржње, нема ничег лошег. Сви се дружимо и

волимо. Сви се трудимо да једни другима олакшавамо свакодневницу. Другарство се учи и негује од малих ногу.

Станимир Мијатовић, 4. разред

Другарство

Растем у великој породици, имам три брата и пуно их волим. У нашем селу нема пуно деце и нисам се дружио са њима док нисам пошао у школу.

Први дан школе сам упознао свог другара Богдана Момчиловић. Он ми је веома драг и лепо је васпитан дечак. Кроз учење и дружење сам научио какав је он другар. Повремено долази код мене, играмо се са мојом браћом и увек се лепо слажемо. Када смо у школи све што треба помогне ми и ја њему. Понекад поделимо и ужину. Један другом причамо тајне. Волимо да заједно радимо задатке из математике. Богдан је пажљив и добар друг.

Надам се да ће наше другарство трајати дugo, јер сам уз Бокија упознао шта је другарство.

Стефан Галовић, 2 разред

Први снег

Јесен је полако отишла и уместо ње стигла је хладна и бела зима. Снежни облаци плове као беле лађе, а из њих пада први снег.

Све око нас постаје бело. Када стигне зима и мраз све око замрзне, једино се на дечијим лицима види осмех. Волим када ми се пахуља залепи на лице. Волим снег и игре у снегу. Мени је зима омиљено годишње доба. Оголело грање је добило лепо, бело одело. Трава је добила бели покривач и изгледа као најлепши бели ћилим. Све је бело, кровови кућа носе беле капе. Људи корачају белим теписима са благим осмесима на лицу. Волим да гледам како први снег полако, нежно прекрива асфалт, траву и целу природу.

Све је исто, све је бело и свака зима у мом селу је иста само ће долазити нека друга деца и уживати у чаролијама снега. Радост коју доноси први снег долазиће сваке године.

Анђела Галовић, 4. разред

Први снег

Свако годишње доба има своје чаролије. Тако је и када дође зима.

Зиму краси снег. Када пада снег време се мења, дани су хладни и ветровити. Првом снегу се радују деца. Са првим снегом почињу и планови за Нову годину. Кити се јелка и купују се поклони. Први снег тражи зимске јакне, чизме, рукавице и капе. Свуда је бело и то даје посебну чар када се упала светла. Гране на дрвећу обавијене су белом бојом, под ногама пуцкета лед. Деца су највеселија када има снега за санкање и грудвање.

Код нас је јутрос стигао бели друг, па ћемо видети до када ће остати.

Богдан Момчиловић, 2. разред

У месецу мају 2022. у издвојеном одељењу у Вујетинцима имали смо акцију уређења школског дворишта. Скупили смо земљу, нешто из школског дворишта, нешто су ученици донели од куће. Садили смо цвеће и поставили саксије са цвећем на прозоре. Улепшавање школских дворишта и холова школа је један од задатака у које се ђаци радо укључују у оквиру ваннаставних активности, а уједно и буди њихову свест да су важни учесници у животу школе као установе. Дворишта је оплемењено новим биљкама, а деца новим практичним знањима и искуствима.

Обогаћени једносменски рад у издвојеном одељењу у Вујетинцима настављен је са реализацијом и у школској 2022/2023. години. У реализацији пројекта учествују сви ученици од другог до четвртог разреда. Укупно 10 ученика. Пројекат се реализује под називом „Природа нам пружа“.

Ученици са задовољством учествују у свим активностима.

У току ове школске године ученици су израђивали предмете од различитих материјала које проналазимо у природи, а који су карактеристични за јесен. Користили смо кукуруз, бундеве, шишарке, орахе.

У сусрет Новој години, ученици су од природних материјала направили јелку и украсе од природних материјала. Новогодишњи украси и јелка не морају да се купе у продавницама. Јелка може бити подједнако лепа и упечатљива са еколошким украсима направљена од природних материјала.

Издвојено одељење

КАТРГА

Доживљаји са летњег распуста

Срећан сам што ћу Вам писати како сам провео летњи распуст.

Када се огласило последње школско звено у трећем разреду, одмах сам помислио на дане у којима ћу радити све што пожелим.

Желео сам да се дружим и играм. Прво дружење са другарима било је на великом терену у нашем крају, где смо играли фудбал. Сваки дан смо били активни. Возили смо бицикл, играли тенис и кошарку. Такође сам и са својим родитељима ишао на кратке излете. Желео сам да што мање времена проведем седећи и гледајући у таблет. Сваки дан за мене је био нови доживљај, али најлепши су били одласци на базен са стрицом и сестрама. Тамо сам упознао нове другаре са којима сам се играо, а учио сам и да пливам.

Распуст је брзо прошао. Сада је дошло време за учење, а мени је важно да сам сваког дана био срећан.

Ђорђе Миновић, 4/5

Моја омиљена животиња

Животиња коју ја највише волим је коњ. Име мог коња је Вила.

Она је црне боје, дуге бујне гриве и крупних црних очију. Воли да трчи. Вила има једну годину и још увек је ждребе. Када мало порасте учићу је да носи седло и да је јашем. Вила живи код моје баке и мог деке. Они је хране и пазе када ја нисам код њих. Моја Вила највише воли да једе јабуку и шећер. Увек је мазим и храним када сам код њих.

Волим коње, зато што су јако паметне животиње и јаке. Када порастем волео бих да имам ергелу.

Душан Павловић, 2/5

Мој љубимац

Имам лепу куцу,
Име јој је Маша.
Много је лепа,
Добро се понаша.

Воли ме пуно,
И са мном се игра,

Никола Ђоковић

Ђорђе Миновић, 4/5

Окреће се око мене као чигра.

Њушка јој је мека,
А шапице жуте,
Воли да оставља за собом мрвице расуте.

Милица Јовановић 2/5

Дете птица

Једно дете са осмехом на лицу
желело је да га сви виде као птицу.
Као врапца, као свраку,
да га виде и у мраку.

На леђима лепршава свила
глумила је танана крила.
Летење небом, то је сада мода,
Али свилена крила не лете даље од пода.

Јана Мијаиловић, 3/5

Успомена на деду

На моју велику жалост, ја немам деду. Тата мог тате и тата моје маме су преминули. Маминог тату нисам ни упознала, али татиног јесам.

Мој деда се звао Драган. Живео је у кући поред наше са мојом баком Југом и стрицем Гораном. Свакодневно нас је посећивао, а и ми смо одлазили код њих. Био је то човек средњег раста, седе косе и браон очију. Често је носио капу или качет. Леђа су му била мало повијена. Волео је да гледа домаће серије, па је долазио код нас на кафу и да са мојом мамом одгледа омиљену серију. Пратио је фудбал и био страстивни навијач нашег сеоског клуба. Сваке недеље је бициклом одлазио на утакмицу, бодрио играче и враћао се пун утисака. Увек ми је у продавници куповао мој омиљени слаткиш. Звао ме је Шећер бели и поклањао ми несебичну пажњу. Деда ме је научио пуно песмица. И данас их се радо сећам и рецитујем их.

Као што памтим те песмице тако памтим и његов веселилик и радо га се сећам.

Јана Мијаиловић, 3/5

ЗАУСТАВЉЕН ЛЕТ

Сваке године, 29. марта, обележава се помен трагично страдалим пилотима Милану Стефановићу и Владимиру Петзи, бившим припадницима 98. Ваздухопловне бригаде, који су своју дужност обављали на аеродрому у Лађевцима. Пилоти су били на радном задатку и да би се избегла већа трагедија због квара авиона, односно страдање мештана, они су променили правац и сами страдали. Храбри подвиг не заборављају мештани села Катрга, свих ових година.

Код споменика „Заустављени лет“ у селу Катрга, венце и цвеће сваке године полажу представници Војске Србије, града Чачка, СУБНОР-а, Основне школе „Татомир Анђелић“ и чланови породица настрадалих пилота.

У обележавању сећања на храбре пилоте ученици наше школе из Катрге, са својим учитељицама припремају пригодан програм – рођољубивог карактера. Дружење са пилотима и фотографисање је неизбежно.

Симболично на дан помена, школу надлеђе мали авион – макета из аеро-клуба Краљево, који ћаке чести бомбонама.

Наставак сарадње са припадницима Војске Србије, наши ученици узвраћају тако што посећују аеродром Лађевци и разгледају авионе и осталу војну технику, сећајући се палих хероја.

Учитељице: Весна Радовановић
и Снежана Савић

Издвојено одељење

МОЈСИЊЕ

НОВО ДЕЧЈЕ ИГРАЛИШТЕ У ШКОЛСКОМ ДВОРИШТУ У МОЈСИЊУ

Почетак школске 2021/22. године био је посебан за ученике у Мојсињу. Поред спортског терена, захваљујући Граду Чачку, постављене су нове спрave: клацкалице, љуљашке, tobogan и вртешка. То је изазвало велику радост код деце, тако да сада одмор и часове физичког васпитања највише воле да проводе на овим спрavама, срећни и задовољни.

Ученица Андреа Лазовић нашу школу је представљала на Општинском такмичењу из математике и освојила похвалу.

Иначе је свестрана девојчица која постиже одличан успех из свих предмета и добра је другарица.

Ученици су даровити и у писању песама. Ево неких од њих којима су учествовали на Међународном фестивалу дечје поезије.

Моја љубав је она

Љубав је када
на школском часу
она и ја започнемо
причу гласну.

Љубав је када
због те наше приче,
учитељица кобајаги
почне да виче.

Љубав је кад се
заљубљено загледам
у њене плаве очи,
а она од радости
до неба скочи.

Љубав је нешто
од речи слађе,
кад се њена рука
у мојој руци нађе.

Аутор песме: Огњен Крнетић, 3. разред

Мој мали брат

Имам малог брата,
стално стоји испред врата,
када нешто скриви, он стане и гледа.
Када нешто сломи, он се смеје
и по кући срећно скаче.

Стално скаче и понекад мало плаче.
Воли са мном да се игра,
млекце пије као маче.
Чим га у креватац спустим,
он почне да плаче.

Мој мали брат је паметан
као да је јак првак.
Мој мали брат је бебица,
али мудар и помало јак.

Аутор песме: Марија Којовић, 4. разред

Фолклорна секција школе ИО Мојсиње

Моја земља чуда

Некоме је нешто увек чудно, али мени је чудна
моја земља.

У чудној земљи, раздрагане гране причају са
светлуцавим снегом. Ситна травица почиње да буде
тамно плава. Сунце се претвара у сиви троугао.
Облаци полако почињу да се спуштају скоро до
великих кровова кућа, а људи више не причају него
имају драгчије гласове. Све животиње су се попеле
на задње ноге и тако секу дрва, купују топле јакне и
плету вунене чарапе.

Ова моја земља Србија је баш чудна.

Јован Милосављевић, 3. разред

НАША ШКОЛА - ШКОЛА ЦВЕЋА

И ове године можемо да се похвалимо реализацијам пројектом „Школа цвећа - 2 део“. Активности су обухватиле озелењавање дела школског дворишта и извођење еколошких радионица:

1. Радионица: Идејно решење кроз ликовни израз изгледа школског дворишта на тему „Школа цвећа“

Ученици 5. и 6. разреда су добили задатак да на тему „Школа цвећа“ ураде ликовне радове и представе своја идејна решења како би волели да изгледа школско двориште. Тема је заинтересовала ученике тако да је велики број њих узео учешће.

Ученици су сами вршили одабир радова и направили пано.

2. Радионица: Жива бића у мојој околини – Моје друштво од куће до школе.

Ученици 5. разреда су добили задатак да посматрају и уоче које животиње срећу на путу од куће до школе. Током радионице ученици су извештавали које животиње срећу. Добили су задатак да набројане животиње групишу у сродне групе, нпр. група инсеката, група биљоједа, група месоједа, група дивљих животиња, група домаћих животиња.

Након груписања објашњавали су које користи имамо од животиња, како можемо да их заштитимо и да им помогнемо. Посебно им се допао задатак да нацртају животиње које срећу на путу од куће до школе што је резултирало прављењем врло интересантног паноа – „Моје друштво од куће до школе“.

3. Радионица: Утицај климе на биљке – истраживачки рад

Радионицу „Утицај климе на биљке“ су кроз истраживачки рад имали да ураде ученици 6. разреда. Наиме, ученици су добили инструкцију да код куће попричају са својим старијим укућанима о њиховим запажањима о променама у животу биљака које гаје на њивама, воћњацима и повртњацима у односу на период пре десетак година.

Затим да упореде, запишу и илуструју кроз календар годишњих активности све промене за које су сазнали. Резултати истраживачког рада су презентовани 4. новембра поводом Дана глобалних промена.

Због важности заштите биљака од негативног утицаја глобалних промена, на огласној табли је истакнут пано и појединачни радови на којима су јасно представљене промене активности у гајењу биљака некада и сада.

Специфични циљ пројекта је у потпуности постигнут кроз побољшање квалитета животног окружења на опште задовољство свих учесника.

Задовољство нам је да похвалимо ученика наше школе Михаила Мемаровића, ученика 8. разреда, који је освојио 1. места на такмичењу IYOЕКО2021 - Међународној јуниорској еколошкој олимпијади - на окружном, републичком и међународном нивоу.

Постављни општи и специфични циљеви испред наставе биологије су у потпуности остварени кроз успех, ангажованост и едукацију ученика да постану одговорни чланови друштва, схвате своју улогу и дају велики допринос у заштити животне средине.

НЕШТО О ЛЕПОТАМА СРБИЈЕ

Србија је земља богата природним лепотама. Те лепоте наше земље чине природна богатства као што су планине, низије, реке и језера. Међутим, то нису само лепоте већ су и неизмерна богатства којима се диве не само људи из наше земље, него и људи из целог света.

Србија је већином планинска земља, што сведочи чињеница да на територији наше земље постоји 165 планина. Те планине су прилично неприступачне па их није лако обићи, али уз велику жељу и труд свако може видети те скривене лепоте које српске планине нуде. Неке од наших најлепших планина које су истовремено и Национални паркови. Ту првенствено мислим на Копаоник, који је познат и као Сребрна планина, који представља једну од виших планина наше земље. Да би сачувао своју лепоту и обиље природних богатстава изузетно је важно да га сачувамо од свих људских делатности које могу да наруше његов изглед и аутентичност, а тим пре што је један од наших најлепших националних паркова. Лепотом плени и Шар-планина, која се налази на Косову и Метохији, најузвишији тачка наше земље са својим врхом који износи 2.660 метара надморске висине. Шар-планину краси велики број ледничких језера и велики број разноврсних биљака и животиња. Значајно место заузима Тара, по богатствима и скривеним лепотама које је красе пружа туристима аутентично и незаборавно искуство боравка у Србији. Тиме што је Национални парк, Тара гарантује чистину и лепоту нетакнуте природе. Посета Тари не би била потпуна у колико би изостала посета најлепше и најчистије реке наше земље, а то је величанствена Дрина. Красе је хладна и модро зелена вода, племенити и гостопримљиви људи који живе њеним током, а који су је оплеменили једном од највећих сензија за свакога ко посети Дрину. То је кућица на реци Дрини која делује као да је сама изникла из реке и која не

нарушава већ употребљавајући аутентичност хладне и брзе планинске реке, која својом снагом зна да је однесе својим током. Посетивши Војводину и њене непрегледне равнице, монотонију прекида Фрушка гора која се својом лепотом издига изнад ушушкане равнице. Фрушка гора је ниска планина чији је највиши врх на 539 метара надморске висине, заштићена је због богатства које поседује, где је пронађено преко 164 фосилних врста животиња, преко 50 заштићених биљних врста и мноштво археолошких налазишта из бакарног, бронзаног и римског доба. Ту је и НП Ђердап као брдско-планинска област која се издига 50-800 метара изнад Дунава. На сами помен реке Дунав, прво помислимо на највећу пловну реку Србије. На ушћу две велике реке Саве и Дунава, издига се наш главни град Београд који је пун знаменитости из наше историје. Србију чини велика хидрографска мрежа која је од изузетног значаја за све људе у нашој земљи. Ту мрежу чине прелепа Тиса, затим Јужна Морава и Западна Морава које када се споје граде Велику Мораву, ту је и неукротиви Ибар, па Колубара и још пуно других река.

Све ове лепоте наше земље не би сијале својим пуним сјајем да није племенитих Срба који су је

градили и који и данас у њој живе. Вративши се у прошлост срешћемо се са нашим краљевима који су крунисани у манастиру Жичи надомак Краљева. Од њих потиче и наш велики просветитељ Свети Сава који је описменио и продуховио наш српски народ. Идући његовим стопама срешћемо се са бројним знаменитим Србима који су дали велики допринос како свету тако и нашој земљи. Споменућемо Николу Теслу који је осветлио цео свет, затим Михајла Пупина који је телефонски повезао људе, Јована Цвијића који је био наш чувени геолог,

вештинама спашавају животе људи како у Србији тако и широм света. Ученике који нам са престижних светских такмичења из науке доносе бројне златне медаље, затим спортисте који су се својим радом и талентом уврстили међу најбоље и најуспешније спортисте свет свих времена. Ту првенствено мислимо на нашег Новака Ђоковића, Ивану Шпановић, Николу Јокића, Богдана Богдановића, наше одбојкашице, рукометашице, ватерполисте, баскеташе и многе друге. Они су сведоци како из мале земље изненадну велики људи

Доситеја Обрадовића и Вука Каракића који су нас описменили отварањем Велике школе, Ива Андрића, нашег јединог Нобеловца. У ред знаменитих Срба уврстићемо и Надежду Петровић због значајног сликарског наслеђа које нам је оставила, Десанку Максимовић и Јована Јовановића Змаја због писаних дела који улепшавају детињство српској деци, Бранислава Нушића који нас је пуно пута насмејао својим комичним делима, Лазу Костића нашег великог песника. Историја памти још пуно знаменитих Срба, али и време у којем ми живимо испуњавају достојни наследници својих предака, који својим примерима и успесима представљају српски народ на најлепши начин. Ту ћемо споменути наше лекаре који својим знањем и

са раскошним талентима, а који поносно истичу своје име и своје порекло и са пуним срцем говоре да су Срби.

Лепоту Србије осликава сваки наш град који је са својим садржајем Србија у малом. Сваки град сведочи историју Срба кроз наше цркве и храмове, споменике и музеје, традиционалну ношњу и музiku, гостопримљиве домаћине и гастрономске специјалитете који никога не остављају равнодушним. Ко је једном доживео макар делић од свега наведеног, ко је једном пробао српску шљивовицу и печење, јео кајмак и прштуту, пио вино и хладну изворску воду, тај је осетио лепоту Србије и њено богатство којем ће се увек враћати.

Павле Васић 8/2

ПРВИ СРПСКИ УСТАНАК

Први српски устанак је био устанак Срба у Смедеревском санџаку и околних шест нахија против Турака у периоду од 2. фебруара 1804. године (по новом календару 15. фебруар) до 7. октобра 1813. године. Отпочео је као побуна против дахија. Устанци предвођени Ђорђем Петровићем (Карађорђем) су успели да у значајном временском интервалу ослободе пашалук. Овај устанак је претходио Другом српском устанку 1815. године, који је на kraју довео до стварања Кнежевине Србије. Узрок Првог српског устанка је владавина дахија, повод је сеча кнезова, а исход је пропаст устанка. Командати и вође Србије су Карађорђе Петровић, Јаков Ненадовић, Младен Миловановић, Хајдук Вељко Петровић, Милан Обреновић, Миленко Стојковић. Командати и вође Османског царства су Хуршид паша, Сулејман паша Скопљак, Марашли Али паша. Жртве у Првом српском устанку су у Србији око 100.000, сваки трећи становник, а жртве у Османском царству су око 60.000 погинулих османских војника. Најважнији догађаји су: битка код Иванковца (1805), битка на Мишару и Делиграду (1806), Ичков мир (1807), битка на Чегру (1809) и мир у Букурешту (1812). Дахије у Београдском пашалуку су 1801. године убили београдског пашу и успостављали насиље у пашалуку. Многи Срби су се одметнули у хајдуке и спремали су план за буну. Када су дахије то сазнали, 1804. године су спровели сечу кнезова, али уместо да су спречили буну, дахије су је убрзали. На сабору у Орашцу за вођу буне је изабран Ђорђе Петровић (Карађорђе) Аганлија, један од дахија, покушао је преговором да заустави побуну, али није успео. Убрзо су устаници ослободили већи део Београдског пашалука. Султан је послao Бећир пашу, босанског везира да умири устанике и погуби дахије, али то није успело. Затим султан, 1805. године наређује новом београдском паши, Хафиз паши да угushi устанак. Међутим, Срби су дочекали пашу и потукили његову војску у боју на Иванковцу. Султан је послao велику војску из Босне и из Ниша према Србији, 1806. године. Устаници су потукили

обе војске, босанску на Мишару, а нишку на утврђењу Делиграду. Убрзо су закључили са Османским царством Ичков мир. Руси су наговорили устанике да одбију Ичков мир, јер су започели рат са Османским царством. Срби су 1807. године ослободили Београд и почели с Русима заједно ратовати против Османског царства у Неготинској нахији, и победили у три битке. Срби су 1809. године ослободили читав пашалук и неке делове Босне и Новопазарског санџака. Године 1809. су у бици на Чегру потучени од Османлија због неслоге војвода. Русија је са Османским царством закључила Букурешки мир 1812. године. Према одредбама осме тачке мира требало је да устаници добију аутономију. Срби на то нису пристали. Већ 1813. године, Османлије су са свих страна напали Србију и освојили је. Карађорђе је са најугледнијим старешинама прешао у Аустрију, а затим у Русију.

Данас, у Србији се 15. и 16. фебруар прослављају као Дан државности у знак сећања на почетак српске револуције.

Магдалена Катанић 7/2

ЕСЕЈ О МИЛОШУ ОБРЕНОВИЋУ

Кнез Милош Обреновић био је један од значајних владара Србије. Владавина Милоша Обреновића (1780-1860.) утицала је на развој Србије као државе и њене аутономије. Кнез Милош био је родоначелник династије Обреновића, рођен је 18. марта 1780. године у селу Добриња. Иако је кнез Милош био неписмен, био је веома предузимљив и мудар трговац. Са својим полубратом, војводом Миланом Обреновићем, учествовао је у Првом српском устанку и постао војвода. Након Првог српског устанка који је угашен 1813. године, Милош је један од ретких старешина које су остале у својој земљи. Такође, кнез Милош је доста ратовао и преговарао јер је желео да прошири аутономију Србије. Када је Србијом завладао још већи терор Турака, то је довело да и оне старешине које су мислиле да још није време за подизање устанка, промене своју одлуку. На верски празник Цвети, 23. априла 1815. године, одржан је сабор у Такову на којем је донета одлука о подизању Другог српског устанка, чији ће вођа бити кнез Милош Обреновић. Овај устанак трајао је само 4 месеца, за то време устаници су успели да заузму западну и централну Србију и блокирају Београд. Кнез Милош је победама у биткама на Љубићу, Палежу (Обреновцу), Пожаревцу и Дубљу започео преговоре са командантима османских војсака које су нападале

Београдски пашалук. Кнез Милош је усменим споразумом са румелијским везиром, Мараши Али пашом успео да постави основу српске аутономије. Дефинисана је аутономија која у прво време није имала султанске нити међународне гаранције. Кнезу Милошу је бератом, издатим 1830. године, призната наследност власти у оквиру породице Обреновић. Када је 1838. године издат „Турски устав“, он је знатно умањио кнежеву власт па је зато не жељећи да буде ограничен оваквим уставом, кнез Милош абдицирао (одрекао се власти). Тако се завршила прва владавина кнеза Милоша (1830-1839). Неколико недеља након одласка кнеза Милоша, на власт је дошао његов син Милан. Међутим, Милан је био болестан и није био у стању да сам управља државом па је образовано прво Намесништво (1839-1840), а затим и друго због малолетства Михаила Обреновића. Након што је Светоандрејска скупштина са власти збацила кнеза Александра Карађорђевића, на престо се по други пут враћа кнез Милош Обреновић. Он је 1858. године имао 79 година и владао је по други пут нешто више од годину дана. Када се вратио на власт придржавао се навика из младости. Кнез је успоставио стару самовладу и наставио је са злоупотребом овлашћења које је имао по чему је био познат и током своје прве владавине. Његовим повратком на престо, почела су се враћати и нека стара аутономна права Кнежевине Србије и њихово даље проширење. Кнез Милош преминуо је у 80-ој години живота, 26. септембра 1860. године у Кнежевини Србији (Београду). На престо је након кнеза Милоша дошао, по други пут, његов син Михаило Обреновић.

Ђурђа Александрић 7/2

ЛЕТОВАЊЕ У УЛЦИЊУ

Група ученика млађих разреда наше школе летовала је у дечјем одмаралишту „Овча“ у Улцињу. Летовали смо у 6. смени, од 25. јула до 3. августа 2021. године.

Наша група је имала 14 ученика и власника.

Путовали смо удобним аутобусима „Авто-превоз“ Чачак. Пошли смо у раним јутарњим часовима, а у одмаралиште стигли пре ручка. Били смо смештени у новом павиљону одмаралишта.

Упознали смо и брзо се привикили на режим дневних активности: одлазак на плажу, у трпезарију, спортске и друге групне активности, правила понашања и одржавање хигијене. Због пандемије корона вируса уведена су посебна правила у циљу заштите и очувања здравља. Нису биле дозвољене посете у одмаралишту, излазак из одмаралишта и одлазак, као и повратак са плаже били су дозвољени само групно. Изостао је уобичајени излет у старо градско језгро Улциња. То нам није покварило уживање!

Друштвени живот је био испуњен различитим занимљивим активностима: спортска такмичења у малом фудбалу и „између две ватре“, вечерње журке, гледање анимираног филма „Хотел ТрансильванијА“, такмичење у изради фигура од песка и многе друге.

Све је прошло у најбољем реду. Сви смо се лепо дружили и забављали. Били смо здрави, уз стални надзор лекарке и две медицинске сестре из Горњег Милановца.

Свако пре подне имали смо школу пливања коју су организовала три рекреатора. На плажу смо ишли два пута дневно. Родитељи су редовно обавештавани о здрављу деце и свим активностима

преко Вибер групе, а све је документовано и фотографијама.

Дозвољена је и употреба мобилних телефона деци, у договорено време, што раније није било дозвољено.

Посебна похвала професионално особље одмаралишта које је обавило свој посао на опште задовољство – све је било чисто, а храна изузетно укусна.

На питање „Зашто би препоручио/препоручила летовање у Улцињу својим друговима?“ ученици су нам рекли:

- „Зато што је топло море!“
- „Зато што имају „кул“ журке!“
- „Зато што упознајемо нове другове!“
- „Зато што имају забавне журке!“
- „Зато што има забавних филмова!“
- „Зато што храна подсећа на храну из вртића коју смо обожавали!“
- „Зато што можеш да скочиш у таласе!“

Маланија Вучинић, 6/2

Ивона Милосављевић, 6/1
Која Нишавић, учитељица

СВЕТСКИ ДАН ПЕШАЧЕЊА обележили смо 15. октобар

Воденица поточара у Остри, пећина и стена Соколица

Воденице су настале у тешким временима. Тада су биле спас од глади. На реци Остревци било је некада пет воденица. Данас међе само једна. Поносно вам представљам мог деду Миливоја Анђелића који ју је очувао до данас. Зачетник овог заната био је Богић Анђелић. Мој деда је пето колено помеђара. Постоји народно веровање да ако се умеси погача са поточаре могу да проговоре деца која не говоре. Драго ми је што не морам на сликама да гледам ствари које нас враћају у прошлост. Леп је осећај бити део традиције која опстаје с колена на колено. То је нешто што се гради уз моралне вредности. Пре свега честитост,

храброст и истрајност. Као некад тако и сад на зеленим ливадама ори се дечији смех и птичији пој. Најлепше је кад осетите унутрашњи мир јер сте тамо где припадате. Жубор потока, звук чекетала, цвркут птица и мирис природе која опија. Поред дедине воденице група моих другара који себе називају „Авантуристи у покушају“ обишла је пећину и стену Соколица. Пешачећи причали смо легенде о пећини, о змији која чува благо Немањића и круну Душанову. Да ли је то само легенда? Не знамо..видели смо улаз и постављен крст код пећине, затим смо обишли стену Соколицу, попели се и уживали у прелепом погледу на Шумадију. Шта смо закључили? На планинама смо сви исти. Нема места статусним симболима. Нисмо гледали ко има какав телефон или какве су нам патике, већ смо пријатељство мерили по томе ко нам је пружио руку

када је требало прећи препреку до стене. Можда нисмо јаки математичари, али схватили смо једначину живота: ако смо успели заједно до врха у тешким условима, успећемо да остваримо циљеве и доле, у подножју.

Катарина Анђелић, 7/2
и „Авантуристи у покушају“

НАША НОВА БИБЛИОТЕКА

Претходне две године, вирус COVID-19 у многоме је променио ток школске године и свих активности које су се раније реализовале у нашој школи. Пандемија овим вирусом допринела је томе да ћаци наставу прате од куће, а ми, запослени у школи искористили смо ову прилику да реновирамо школску библиотеку.

Школске 2020/21. године, у првом полуодишту, започето је реновирање школске библиотеке, које се тицало проширења просторије где се она налази. Пре радова школска библиотека заузимала је једну просторију, у којој је био смештен сав фонд књига, а реконструкцијом простора добили смо три просторије. Просторије су добиле ново руло, додањем нових полица и књига као и осликаним зидовима.

Две просторије претворене су у читаонице. Последњи део библиотеке претворен је у спомен-собу, посвећену Татомиру Анђелићу, по коме је названа наша школа. У спомен-соби налази се портрет овог научника као и његове ствари, које су поседу школе.

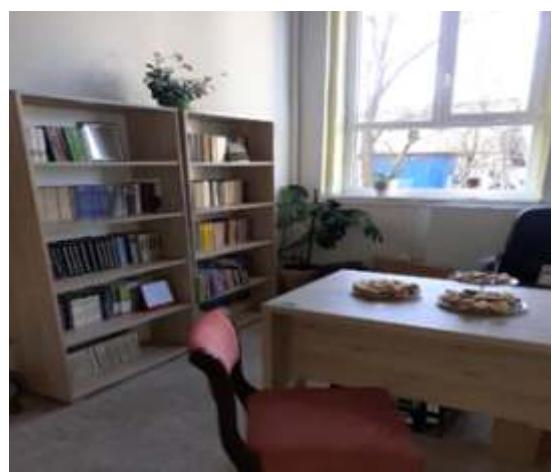
Овим радовима омогућили смо не само већи, лепши и пријатнији простор за наше ученике него и простор за разне друге активности, радионице и сл. Једна од предности јесте и одржавање библиотечке секције.

Надамо се да ће наши ученици још чешће посећивати библиотеку и уживати у читању великих књижевних остварења.

Библиотечка секција

Библиотека се и ове године, као и предходних година, бавила обележавањем значајних датума у школском библиотекарству.

Поводом 100 година од рођења Душка Радовића у школи смо организовали низ активности. Бавили смо се илустрацијом песама „Плави зец“, „Страшан лав“, „Вукова азбука“, „Принцеза Нађа“, читали смо песме и погледали презентацију о животу и раду Душка Радовића.

ХУМАНИТАРНА ПРОДАЈНА ИЗЛОЖБА „ТЕХНИКА И ПРЕДУЗЕТНИШТВО“

Ученици наше школе учествовали су 28.05.2021. године, у хуманитарној акцији где су изложили своје практичне радове из технике и технологије на Градском тргу у Чачку и тако помогли да се скupи новац који је отишао у хуманитарне сврхе за помоћ маленој Нађи.

После успешне прве продајне изложбе актив технике и информатике Моравичког округа организовао је другу хуманитарну акцију где су ученици наше школе поново узели учешће. Изложили су своје практичне радове из технике и технологије и тако помогли у скупљању новца за нашу суграђанку Ђурђу. Продајна изложба се одржавала на Градском тргу 27.05.2022. године.

НАШЕ МАЛО НЕКОМЕ ЗНАЧИ ПУНО- БУДИМО ХУМАНИ

У уторак, 02.11.2021. године, ученици старијих разреда учествовали су у хуманитарној акцији за Виктора Вукомановића у Дому културе у Мрчајевцима. Продајом радова из технике и технологије скupили су одређену суму за лечење нашег суграђанина. Захваљујемо се свима који су учествовали на било кој начин.

У нашој школи организован је Васкршњи базар, 21.04.2022. године, на Песничком тргу у дворишту наше школе. Штандове су посетили ученици, родитељи и запослени. Симболичном куповином ученичких радова скupили смо новац за помоћ у лечењу бившег ученика наше школе.

ПОТРОШАЧКО ДРУШТВО

Потрошња је једна од свакодневних активности савременог појединца. Свако од нас је потрошач неког производа, сервиса, услуга или медијског садржаја. Живимо у добу изобиља, када су сви производи доступни у безброј различитих верзија и варијација. Производимо и трошимо много више него што нам је заиста потребно и неопходно.

Као деца која одрастају у 21. веку, стално смо бомбардовани порукама које нас охрабрују да конзумирамо. Од реклама на телевизији до билборда на улици, говоре нам да је кључ среће и успеха у куповини све више и више ствари. Али да ли је ово заиста истина? У свету је све већа производња и куповина, све се више обавља куповина „из фотеље“. Све већа производња и инсистирање на већој ефикасности самог процеса производње утиче како на нас тако и на наше животно окружење. Многи људи су почели да критикују потрошачко друштво због његовог негативног утицаја и на појединце и на планету. Са становишта животне средине, производња и одлагање свих ових ствари има огроман угљенични отисак и доприноси климатским променама. Поред тога, стална жеља за потрошњом може довести до расipaња и прекомерне потрошње, јер људи бацају савршено добре ствари како би направили места за ново и сјајно. Највећи утицај је тренутно на климатске услове, на убрзан раст и развој градова. Такође можемо рећи да живимо у времену највећих класних разлика, у времену најдубљег јаза између најбогатијих и најсимромашнијих. Али негативни утицаји потрошачког друштва превазилазе само животну средину. Стални притисак да се купује и иде у корак са најновијим трендовима може бити неодољив и довести до осећаја неадекватности и несигурности. То такође може допринети повећању јаза у приходима, јер су они са више новца у могућности да купе више, а они са мање примања боре да задрже корак. Па шта можемо да урадимо поводом тога? Можда немамо велику контролу над већим системима који покрећу потрошачко друштво. Али ми можемо да доносимо одлуке у сопственим животима да трошимо мање и дајемо предност квалитету над квантитетом. Такође можемо проговорити и поделити своје бриге са одраслима о нашим животима, и охрабрити их да донесу свеснији

избор потрошње. У улози потрошача можемо и морамо бити одговорнији и бити свесни да својим одлукама и изборима о куповини утичемо не само на друштво око нас већ шаљемо сублимиране поруке нашим пријатељима и родбини. Према неким дефиницијама потрошачко друштво је друштво у коме људи често купују нове ствари које им и нису баш неопходне. Већ то представља део савременог тренда који карактеришу прекомерна потрошња, гомилање купљених производа као и одбацање и замена старих непохабаних производа без потребе. Једном речју куповина због куповине. Медији овде такође имају огормну улогу. Медији нас обликују у потрошаче. Осим кроз стандардне реклами садржаје медији нам пласирају поруке везане за стилове и трендове у потрошачком друштву на које нажалост нико од нас није имун. Стилови и трендови се тако брзо мењају да сваке године морају да се купују нове патике, мобилни телефони или неки делови гардеробе без претходне процене о стварној потреби истих. Све ово нам се перфидно намеће кроз разне медијске садржаје. Као појединци који нису отуђени нити изоловани од потрошачког друштва коме припадамо принуђени смо да купујемо и трошимо да бисмо уживали и да би смо пројектовали слику о себи за коју ми сматрамо да је прихватљива у оваквом савременом потрошачком друштву. У оваквом друштву нематеријалне вредности се потискују. Врлине знања и скромности више нису на цени а мерило успеха се искључиво види као праћење одређеног стила или тренда. Како пронаћи меру у потрошачком друштву ако знамо да се развој светских економија заснива на томе да будемо део овог зачараног круга и да никада из њега не изађемо.

Важно је да научимо да освестимо да смо део потрошачког друштва и да купујемо само онда кад нам је заиста неопходно. За нас је важно да запамтимо да срећа и успех нису дефинисани колико ствари имамо. Можемо пронаћи радост и испуњење кроз наше односе, хобије и лична достигнућа. Хајде да извучемо поруку да потрошња није кључ среће и уместо тога да тежимо одрживијем и испуњенијем начину живота.

Милан Поповић, педагог школе

КАКО ПОХВАЛА И КАЗНА

Родитељи се често осећају немоћни да се носе са својом децом и проблемима које деца имају или које им деца праве. Када се ради о малој деци, она често нису свесна свог понашања већ је то рефлексија средине и атмосфере у којој деца одрастају. Примарна средина је примарна породица у којој дете расте, коју чине родитељи, браћа, сестре и други чланови (баба, деда...), а кад дете крене у вртић па касније и у школу то постају значајне средине за његов развој.

Др Зоран Миливојевић у књизи „Мала књига за велике родитеље“ даје практичне савете за решавање оваквих проблема.

Неке од најзначајнијих:

1) Један од важних задатака родитеља је да омогуће да социјализацију детета. Правилно укључивање у средину подразумева да родитељ прави разлику између оног што дете жели и оног што је могуће. Дакле важно је задовољити потребе које су неопходне за функционисање као што су да дете буде сито, неговано, да му буде топло али није неопходно купити детету све играчке које дете пожели.

2) Траума друге године – дете дозволу поистовећује са љубављу, ако му бране не воле га, због тога родитељи морају бити истрајни у ономе што бране детеу „за његово добро“ (на пр. кутија дугмића није за играње ако дете има 3 године). Неопходно је да родитељи ХВАЛЕ добро понашање, а критикују оно које може да угрози дете и показују детету да га воле у свакој ситуацији – то је развојна фаза која ће проћи – у почетку је све црно-бело понашање (или ме воле па ми све дозвољавају или ми не дозвољавају па ме не воле). Временом се свет детета боји у разне боје. А како расте дете прихвата критику понашања јер зна да родитељи то раде за његово добро.

3) Проблем родитеља – ако мисле да су добри и брижни само ако испуне сваку жељу детета - дете научи да је љубав давање тј испуњавање његових захтева и тешко прихвата да га неко опомене или укаже на неку грешку. Критику доживљава као напад на своју личност.

4) Такође родитељи не треба да крију своје грешке, јер на тај начин помажу детету да разуме да не мора бити савршен да би их други волели.

5) Похвала је важна. Деци и више него одраслима. Помаже им да се добро осете у својој кожи, да буду

самоуверена и да себе прихватају какви јесу. Поруке које се упућују могу бити реалистичне (прецизан си) и нереалистичне (група гуско). Односе се на особу (љубазна, поштена, глупа...) и на понашање (не ради домаћи, лепо пева...). Поруке које се односе на особу значе да је особа таква као личност (група си као ноћ ако не зна задатак из математике) и јако тешко ће се променити у одраслом добу. Због тога се увек инсистира да се никад не критикује личност детета већ његово понашање. Поруке могу бити позитивне (похвала), негативне (критика) и неутралне (саопштавање информације). Негативним порукама критикујемо понашање а не особу. Поруке упућене детету као особи су средство којим градимо дететов идентитет.

Похвале изражавају поштовање према одређеној особи и њеним особинама – јачају самопоуздање особе – (Веома си способан, Паметан си, Леп си...). Уместо критике особе употребљавамо реалистичне критике понашања (Престани да се понашаš тако и уради задатак) - критикујући неприхватљиво понашање избегавамо противречне поруке (Пожури спораћу). Обраћање детету из позиције презира и потцењивања његовог бића је штетно. Говор презира и мржње није дозвољен у комуникацији са децом. Реалистичном похвалом утврђујемо правилно понашање а реалном критиком постижемо промену непримерног понашања. (Лепо си данас распремила собу). Похвале су детету пријатне.

КРИТИКА

Критиковање је увек непријатно, како за нас тако и за оног чије понашање критикујемо:

- Увек критикујемо само понашање (Ниси рааспремио за собом/Лењ си).
- Будимо конкретни (Јутрос после туширања ниси обрисао под/ Никад не урадиш оно што тражим).
- Рецимо јасно и разумљиво (Молим те следећи пут отреси блато са ципела испред куће/ Јој само спремам за тобом).
- Степенујемо критику – прво благим обичним гласом, на поновљено повишена љутња. Редослед: 1) критика понашања, 2) претња казном, 3) казна, 4) истрајавање при изреченој казни

УТИЧУ НА ПОНАШАЊЕ ДЕТЕТА?

ПРАВИЛА

Циљ је припремити дете да једног дана заживи самосталан живот у друштву других људи. Захтеве и очекивања прилагођавамо узрасту детета. Очекивање – упућује на чекање и пасивност, бољи израз захтеви – активна улога – значи да родитељи постављају циљеве, траже одређено понашање. Захтев је врста наредбе, јер дете нема урођену склоност ка реду и мотив да се ангажује у непријатним ситуацијама. Захтеви не смеју бити превисоки – дете ствара слику о себи да је неуспешно неспособно да оствари очекивања. Ако су захтеви прениски – лоше утиче на деције самопоуздање јер врло брзо види да остали вршњаци могу више од њега. Када неког волимо, важно је како се та особа осећа. Због тога избегавамо да се понашамо на начине за које зnamо да код те особе изазива непријатно осећање. Због тога често родитељи штите дете од непријатних осећања и захтевају премало (не траже ствари које су за њега непријатне). Услед тога дете не развија способност да решава ствари које су му непријатне, постаје размажено и често у животу сумња у своје способности када су реалне животне непријатне ситуације у питању.

Принцип задовољства – мало дете ради само ствари које су му пријатне. Принцип реалности – уводи родитељ- постоје пријатне ствари које су штетне и непријатне које су корисне.

Родитељ мора да научи дете да превазиђе и истрпи непријатне ситуације које захтевају труд и напор да би постигли циљеве – корист у животу.

За развијање самосталности су неопходни захтеви који нам не пријају.

Стварањем навике је важно а да би се то десило родитељ мора бити упоран и доследан. тек кад схвати да не може да избегне непријатну активност дете ће се сњом помирити.

ПОХВАЛА – када се понаша како ми хоћемо (Данас сисе потрудио и сам урадио домаћим браво); када је престало са непримереним понашањем (Драго ми је што си изуо ципеле намоју опомену); када се понаша како ми хоћемо, а пре тога није (Ценим што си се одрекла тв да би учила). Подстичајне похвале су похвала подршке током целе активности (Добро ти иде, само напред. Одлично, само истрај). Поред похвале понашања важно је похваљивања детета као

особе чиме помажемо детету да изгради позитивну слику о себи.

Сваког дана треба бар једном похвалити дете као личност, његове особине које нам се допадају. Похвалимо дететово понашање.

Ако се то не дешава дете ће стећи временом лоше мишљење о себи – теже се прихвати задатка, осећа се неспособним.

Чешће похваљивање понашање доводи до лакшег усвајања навике. Процес похваљивања никад не престаје. Осим прихватања понашања похвала служи и да се развије позитиван однос између две особе.

Две грешке у похваљивању – нереалистичне похвале - искривљена слика о себи које дете стиче (најпмаентије, најлепше...) и пречесте похвале – детес е навикне на похвале и очекује их свуда.

Родитељи су искрено заинтересовани да помогну својој деци, а ово су само нека од правила која помажу у томе. Увек је пожељна консултација са стручним лицем, сарадња са наставницима и стручном службом, психологом и педагогом, даје најбоље резултате.

Дејана Кићановић, психолог

1. Izberat učenje Engleza III.

♡ Our English Classes ♡

We go to school in Šabac.
Our English teacher is
Biljana. We love English
and we love our English
teacher Biljana.

Ema and Bojan - 2nd grade, Mihajlović Mihajlović Primary School

My English Class

We are twins, and
we go to school in
Šabac. Our English
teacher is Biljana.
We love English very
very much.
Our favorite parts of
English classes are
songs.

My English Class

I learn English and my English teacher is Biljana.
We have stories on Tuesdays and Fridays.
During the class we use our books, notebooks and crayons.
We read our books, listen to songs and sing; and we have
more more. Some stories are very interesting. We have learned
for each other but not during holidays. I love English!

February, 2022

My English Classes

I love English very much, and English is my
favorite subject. My English teacher is Biljana.
In our classes we read, write and draw.
We often sing and play interesting games.
We have the best teacher in the world.

Tatjana M.

Nena Popović IV.

Hello! My name is Nena.
I go to school "Tatjana Andđelković".
I have my class in English.
Biljana is my teacher. She
is not about foreign languages
and she loves to play with us
in the classes.

February, 2022

My English Class

My name is Liza. I am ten. I go to Tatjana
Andđelković school, and I am in the 4th grade.
My teacher is Ivana Đaković. My English teacher
is Biljana, and she teaches me very nicely.
We play games, dance and sing in our
English classes. I like English very much.

Liza Bajagić VI.

February 2022

S. Drury Rielle

dog - jačka
table - stol

February, 2022